

Meetnet Urbane Soorten (MUS)

Nieuwsbrief mei 2018

Het nationale stadsvogelmeetnet MUS is in 2007 opgezet door Sovon Vogelonderzoek Nederland en Vogelbescherming Nederland om de aantalsontwikkeling en verspreiding van broedvogels in bebouwde gebieden goed in beeld te brengen: stad, dorp, buurtschap, industrie, sportvelden, parken etc. Vanaf 2014 maakt MUS deel uit van het Netwerk Ecologische Monitoring en wordt het gefinancierd door het Ministerie van LNV. De resultaten vormen ook een indicator voor de milieukwaliteit van onze directe woonomgeving.

Eerste telling zit er op. Tweede telling begint op 15 mei

Beste MUS-teller

April was zacht en er viel met uitzondering van de laatste twee dagen niet veel neerslag. Over het geheel was de temperatuur boven gemiddeld met uitzondering van de eerste en laatste dagen.

Tellingen

Begin mei zijn er al bijna 600 tellingen ingevoerd. Vorig jaar rond deze tijd waren dat er zo'n 65 minder. Dit komt omdat er nu meer waarnemers gebruik maken van Avimap. Voer je in via de website dan is het raadzaam om dat snel te doen. Want jaarlijks gebeurt het dat tellers hun formulier kwijt raken voordat het is ingevoerd.

soort	2017	2018	soort	2017	2018
Blauwe Reiger	0,68	0,64	Tjiftjaf	5,5	4,6
Knobbelzwaan	0,56	0,73	Koolmees	12,7	14,6
Wilde Eend	6,15	5,89	Spreeuw	6,8	6,8
Waterhoen	1,49	1,53	Huismus	11,5	10,5
Turkse Tortel	7,49	7,21	Vink	4,53	4,41
Winterkoning	5,81	5,45	Groenling	2,51	2,85
Zwarte Roodstaart	0,24	0,24	Konijn	0,45	0,33
Merel	20,6	18,2	Kat	0,68	0,72
Zanglijster	1,98	1,95			

Figuur 1. Gemiddeld aantal/postcodegebied (voorlopig) bij de eerste telperiode in 2017 en 2018. Zwarte Roodstaart man, Ooijpolder. 12 april 2007. Harvey van Diek.

Veranderingen t.o.v. 2017

Na de eerste telling is het vooral interessant om te zien hoe het de standvogels en deeltrekkers er voor staan. Vooral de koude periode eind februari een begin maart kan bij een aantal soorten invloed hebben op de aantallen. Een aantal wintergevoelige soorten laat een afname zien zoals Blauwe Reiger, Winterkoning en IJsvogel. De laatste wordt natuurlijk niet in hoge aantallen gezien bij MUS maar geeft toch een afname weer van ruim 60%. Een andere traditioneel wintergevoelige soort de Waterhoen laat geen afname zien (lichte toename). Ook veel andere soorten lijken geen nadelig effect te hebben ondervonden van de koude periode, hoewel de afname van de Tjiftjaf wel opvallend is. De kou drong niet door in het zuidwesten van Europa dus wellicht zit daar iets anders achter. Wel opvallend is de afname van de Huismus. Als dit de trend wordt voor dit jaar dan is het al het vierde jaar op rij dat de soort een afname laat zien.

Merel en Groenling

Beide soorten zijn al langer in het nieuws door Usutu en Het Geel. De Merel laat een duidelijke afname zien op basis van de eerste telperiode. Recent was er een persbericht over de Merel waarbij voor de resultaten uit MUS een belangrijke inbreng. Het hele bericht vind je op <https://www.sovon.nl/nl/actueel/nieuws/eerste-cijfers-2018-minder-merels-steden-en-dorpen> Ook de

Groenling kreeg de nodige aandacht omdat er een opvallende afname is vastgesteld in de recente jaren. De eerste resultaten van 2018 zijn hoopgevend want er zijn hogere aantallen gezien dan in 2017. Zoogdieren kun je facultatief meetellen en doorgeven. In één van mijn beide telgebieden zag ik tot voor een paar jaar telkens 25-30 konijnen maar in de recente jaren komt het niet meer boven de 10 met als voorlopig dieptepunt 1 tijdens de laatste telling. Ziektes lijken de populatie flink doen kelderen.

Tweede telling

De tweede telperiode begint volgende week dinsdag op de 15^e mei en duurt t/m 15 juni. Je begint de vroege ochtendtelling weer een half uur voor zonsopkomst op maar dan op het laatste telpunt van de eerste ronde (bv je begint op telpunt 12 en telt terug naar 1). Op die manier heb je de kans om alle vroeg zingende soorten te horen op elk punt maar dat geldt natuurlijk ook voor de late zangers. De start is op 15 mei rond 5.15 uur en op 15 juni om 4.50. Ook belangrijk is als je de eerste hebt gedaan dat je ook de tweede telling doet, want die zijn voor veel soorten de belangrijkste tellingen.

Controleer ook even of je voor elk punt dat je telt soorten en aantallen hebt ingevoerd. In Avimap een **nieuwe soort toevoegen** doe je door op een soort in het lijstje te klikken. Dan verschijnt een uitgebreide lijst en kun je de nieuwe soort toevoegen. Het toevoegen van een nieuwe soort op de website gaat als volgt. Selecteer een nieuwe soort uit het drop-down menu (linksboven onder 'Bijgeschrijfsorten'), en ook meteen het getelde aantal bij het punt invoeren. Pas daarna op 'opslaan' klikken (een nieuwe soort opslaan zonder aantal gaat niet) en de nieuwe soort komt dan in de standaardlijst te staan en blijft dat ook.

Ander nieuws

Tom Loorij is in Den Haag een bekende bij veel MUS-tellers. Hij coördineert al jaren MUS in Den Haag waardoor het één van de best getelde steden is van ons land. Een interview met Tom is te lezen op onze website <https://www.sovon.nl/nl/actueel/nieuws/de-ban-van-haagse-stadsvogels-tom-loorij>

Het broedvogelrapport van 2016 is recent uitgekomen. Aandacht is er voor de algemene soorten waarbij natuurlijk ook de gegevens van MUS zijn gebruikt. Je kunt het rapport lezen en downloaden via <https://www.sovon.nl/nl/publicaties/broedvogels-nederland-2016> Ik ben benieuwd naar je mening over de inhoud van het rapport. Wil je de papieren versie van het rapport ontvangen dan stuur even een mailtje naar mij.

Heb je vragen over het tellen, de invoer of het gebruik van Avimap kijk dan eerst even op <https://www.sovon.nl/nl/MUS> Daar vind je ook de trends van 84 soorten in 2007-2017. Tevens zie je daar een link naar de gratis online cursus. Handig om voor de telling even de geluiden en herkenning op te halen.

Meer informatie: op de MUS-pagina van Sovon <http://www.sovon.nl/nl/mus>

Ook op de Sovon-Facebook & Twitter staan regelmatig berichten over stadsvogels.

Vragen? Waarnemerscode of wachtwoord vergeten, ga dan even naar

http://portal.sovon.nl/user/forgot_password Medeteller rechten geven neem dan even contact op met

Jan Schoppers, Sovon Vogelonderzoek Nederland

024- 7 410 410, jan.schoppers@sovon.nl of mus@sovon.nl

Veel plezier met de tellingen en laat me weten wat je boeit!

Jan Schoppers

Voor in je agenda: DRIE TELRONDES IN 2018

*Ochtendronde 1: periode **1-30 april** (eerste weekend zondag 1 april)*

*Ochtendronde 2: periode **15 mei-15 juni** (eerste weekend 19 en 20 mei)*

(telpunten in omgekeerde volgorde tellen)

*Avondronde 3: periode **15 juni-15 juli***

De Ochtendrondes starten een half uur voor en eindigen tot twee uur na zonsopkomst en de Avondronde doen vanaf 19.00 uur (bij voorkeur later beginnen) tot zonsondergang.